

*Permanent Representation of the
Republic of Bulgaria to the
European Union*

*49, Square Marie Louise, B-1000 Bruxelles,
tel. 02/235 83 00, fax 374 91 88,
e-mail: info@bg-pernrep.eu
www.bg-pernrep.eu*

Ref. № ПБ-10.4-2921/05...12..1004.

sent by fax and by post – 1+ 6 pages

Your reference № INF SO A1/ML/jvo D(2007) 839699/ 04.10.2007

Subject: *Information from Bulgaria in response to the Questionnaire with regard of the implementation of the Recommendation of the European Parliament and of the Council of 16 November 2005 on film heritage and the competitiveness of related industrial activities*

Dear Mr. Colasanti,

Further to your letter mentioned above, I would like to communicate to you information, prepared by the Bulgarian National Film Archive and transmitted to us by the Bulgarian Ministry of Culture, in response to the Questionnaire with regard of the implementation of the Recommendation of the European Parliament and of the Council of 16 November 2005 on film heritage and the competitiveness of related industrial activities.

I hope that this information will be useful and I remain,

Sincerely yours,

Boyko KOTZEV
Ambassador, Permanent Representative of
the Republic of Bulgaria to the EU

enclosed : 6 pages.

ID/

Mr. Fabio COLASANTI –
Director-General of
DG “Information Society and Media”,
European Commission,
Office: BU25 06/183,
B-1049 Brussels

Постоянно представителство на
Република България към Европейския съюз
49, Sq. Marie-Louise, B-1000 Bruxelles,
тел. 0032/02 235 83 00, факс 0032/02 374 91 88,
E-mail: info@bg-permrep.eu
www.bg-permrep.eu

Реф. № Пв-10.4-2921/ 05.12.2007г.....

по факс и по поща – 1+6 стр.

На Ваш реф. № INFSO A1/ML/jvo D(2007) 839699/ 04.10.2007

Относно: *Информация от България в отговор на Въпросник във връзка с прилагането на Препоръката на Европейския Парламент и на Съвета от 16 ноември 2005г. относно филмовото наследство и конкурентноспособността на свързаните с него индустрии*

Уважаеми Господин Коласанти,

В следствие на горепосоченото Ваше писмо, бих искал да Ви изпратя информация, подготвена от Българската Национална Филмотека и препратена ни от българското Министерство на културата в отговор на Въпросник във връзка с прилагането на Препоръката на Европейския Парламент и на Съвета от 16 ноември 2005г. относно филмовото наследство и конкурентноспособността на свързаните с него индустрии.

Надявам се тази информация да е полезна и оставам с уважение.

Бойко КОЛЕВ
Посланик, Постоянен Представител на
Република България в ЕС

приложение: 6 стр.

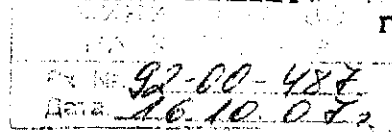
ИД/

Г-н Фабио КОЛАСАНТИ –
Генерален Директор на
ГД „Информационно общество и медии“,
Европейска комисия,
офис: BU25 06/183,
Брюксел - 1049

БЪЛГАРСКА НАЦИОНАЛНА ФИЛМОТЕКА

Изх. № 380/16.10.2007 г.

София - 1000
ул. "Ген. Гурко" № 36
Директор: 987 37 40
Гл. счетоводител: 988 59 37
Филмов фонд: 987 13 92
Факс: 987 60 04
filmoteka@bnf.bg

До Проф. Стефан ДАНАИЛОВ
Министър на културата на Р България
факс: +359 2 981 81 43

Копие: Г-жа Бисерка БЕНИШЕВА
Директор на Дирекция "ЕС", МВНР
факс: +359 2 870 75 89

Уважаеми господин Министър,

Във връзка с писмо № Пв-10 2921 от 12.10.2007, относно писмо № INF50 A1/ML/jvo D(2007) 8339699/04.10.2007 от ГД "Информационно общество и медия" на ЕК, получено в БНФ по факс на 15.10.2007 г. от Министерство на културата на Р България, чрез изпълнителния директор на ИА Национален филмов център Александър Грозев, отговарям както следва:

Условията за консервация, реставриране и използване на филмовото наследство от страна на Българска национална филмотека са съобразени с указанията на Международната федерация на филмовите архиви ФИАФ. На проведените последни конгреси на Федерацията в Любляна '2005, Сас Паоло '2006 и Токио '2007, спазвайки същите указания и водейки се по Етичния кодекс на ФИАФ, БНФ със съдействието на Министерски съвет на Р България и Министерство на културата предприе следните мерки:

В последните три години, след министерски постановления, на два пъти бяха отпуснати по 400 000 лева за реставрация и консервация на нитратния фонд. Програмата бе преизпълнена и в момента се очаква следващия транш от 440 000 лева за довършване на прекия процес.

В духа на горното, отговарям по точките на изпратения ми въпросник:

По точка 1:

Беше осигурена машина (телекино) за прехвърляне от 35 мм лентата върху съвременен носител. Това даде възможност за показ по националните телевизии и кабели на България на цялостни предавания, както и на откъси от документалното и игрално наследство на страната, съхранявано във фондовете на Филмотеката. Технологичното развитие на процеса по реставрация все още не е на нужното ниво поради липса на целеви средства.

По точка 2:

Законодателните и административни разпоредби относно дейността на БНФ се съдържат в Закона за развитие и закрила на културата, ПМС №128 от 1994 г., Закона за държавния архивен фонд, Закона за задължителното депозиране на екземпляри от печатни и други произведения, Закона за филмовата индустрия и Закона за авторското право. В стриктно съответствие с членовете на посочените закони и допълнителните разпоредби, в БНФ е създадена система за достъп, както при наемането, така и при некомерсиалния показ на филмови материали. Този достъп касае и фонда, който е съпътстващ (сценарии, плакати, фотоси, сценарни разработки и др.). Всичко това е

поместено в сайта на БНФ <http://bnf.bg>. От наша страна, като препоръка може да се добави, че в бъдещия закон за опазване на културното наследство трябва да бъде включен параграф за движимите паметници на културата, в който параграф да съществуват филмовите колекции от началото на миналия век.

По точка 3:

Органът, който упражнява професионално и независимо обществено полезна задача е самата Българска национална филмотека, чийто консолидиран бюджет 2006 е: за БНФ: по план 105 000 лв. / изпълнение 154 942 лв. (147,56%). Както и субсидия от Министерство на културата - включително 400 000 лв. по ПМС: по план 592 612 лв. /изпълнение 566 918 лв. (95,66%). БНФ разполага с 32 щатни служители. В случая се касае за консолидиран бюджет, при който Министерство на културата осигурява средствата за заплати, осигуровки и т.н. в посочения по-горе размер, а БНФ – останалата част за собствената си дейност и издръжка.

По точка 4:

Освен посоченото в преамбюла отпускане от Министерски съвет на България средства за прехвърляне на издателния фонд, БНФ не е поощрявана конкретно и осъществява публичния достъп, както и филмовия показ, със собствени средства или чрез споразумения и договори с трети лица. Договореностите относно авторските права се осъществяват чрез Филмаутор.

По точка 5:

Филмовите академии и подобни институции са от компетентността на Изпълнителна агенция НФЦ, която притежава продуцентските права върху филмите, произведени след 1957.

По точка 6:

Благодарение на описаните по-горе отпуснати средства с постановление на Министерски съвет, близо 30% от архивния фонд са прехвърлени на съвременни носители и достъпни за обществеността.

За съжаление, нужни са поне две години за каталогизирането, инвентаризацията и техническата инспекция на непроверения архивен фонд, който е от порядъка на 3000 филмови кутии или 900 000 метра 35 мм лента. За тази цел е необходимо наемането на специалисти за декодирането и припознаването на определени епизоди или вторични копия от горепосочения обем.

По глава СЪБИРАНЕ:

Изключително затруднение БНФ среща при изпълнението на чл. 3, ал.1, параграфи 3 и 4 от Закона за задължителния депозит, по събирането на копия във фонда на Филмотеката. Дори да се постъпи по административно съдебен ред, процедурата, чрез която могат да бъдат задължени продуцентите (включително независимите такива) да предават съвременни своите произведения в БНФ, е изключително трудна. Що се отнася до доброто техническо качество на депозираните произведения, то може да бъде гарантирано единствено от предаващата страна. Що се отнася до БНФ – приемащата страна, на този етап тя спазва всички международни стандарти в тази част. За съжаление, след приватизацията на Киноцентър Бояна, огромно количество от материалите са на територията на новия собственик. Според договора за приватизация БНФ има още две години възможност за безвъзмездно ползване на помещения. След това целият филмов и библиотечен фонд трябва да бъде изнесен оттам. На този етап е приет проект за изграждане на ново хранилище на БНФ, като същият е заплатен в архитектурната му част от Министерство на културата.

Следващите етапи, а именно изграждането на самото хранилище, зависят изцяло от приоритетните програми на Министерство на културата, които БНФ като второстепенен разпоредител на бюджетни средства винаги е изпълнявала стриктно.

Депозитът на новите филми, производството на които завършва или разпространението на които е започнало, е изцяло във компетентността на ИА НФЦ.

По глава КАТАЛОГИЗИРАНЕ И ИЗГРАЖДАНЕ НА БАЗИ ДАННИ:

От началото на 2005 г. започна активното прехвърляне на архивния фонд на съвременни носители, върху които е отбелязан и сигнатурен номер, отговарящ на електронните масиви по теми, заглавия и автори, намиращи се в БНФ. Също така е създаден сайт, който упътва по пътеки ползването на различните материали. До голяма степен на основа на филмотечните бази бе съставена и излязлата през 2000 г. "Енциклопедия А-Я Българско кино", единствена по рода си до днес.

Каталогизирането и базата данни отговарят във всяко отношение на европейските и международни стандарти, като разбира се, процесът е продължителен и в следващите две години ще бъдат нанесени новообработените филмови и нефилмови материали.

БНФ работи предимно с ФИАФ и обмен на данни става според клаузите на тази организация. Що се отнася до другите сътрудничества, като например Евроимаж и Европейската аудиовизуална обсерватория, приоритетите са от страна на ИА НФЦ.

БНФ е сътрудничила с филмотеките на Румъния, Словения, Германия, Франция, Гърция, Унгария и Полша. Засега участието ни в съвместни проекти от регионален или общоевропейски характер става главно по инициатива на нашите сродни институции зад граница, които разполагат с необходимия базов финансов ресурс за да кандидатстват за тяхното финансиране.

По глава СЪХРАНЯВАНЕ:

За съжаление, съхранението на филмовите материали до момента не е на нужното техническо и технологично ниво. Това се дължи най-вече на липсата на ново хранилище, като задоволяването на нуждите на БНФ в това отношение става чрез временни ремонти на наличната база.

Надяваме се, че по предложение на Министерство на културата, Министерството на финансите ще осигури в следващите 3 години предложените 9 млн. лева за изграждане на достъпно, климатизирано и оборудвано според международните стандарти филмохранилище. Според международните изисквания и статута на ФИАФ, копирането върху нови носители не предполага унищожаване на лентата, а точно обратното – предвижда се и ново депо за нитратния фонд.

Материалите могат да имат показ освен по цифров път и чрез прожекции на филмови копия на 35 мм в кино Одеон, София, бул. "Патриарх Евтимий" №1.

По глава РЕСТАВРИРАНЕ:

Реставрационният процес е изключително сложна материя, поради което БНФ през 2005 г. се свързва с проф. Николай Лазаров, единственият специалист в България по филмова рестаурация. Съвместно с филмотеката се направи проект и се състави комисия от технически специалисти по рестаурацията на фонда. Впоследствие беше издадена и книгата "Злато 24 к./сек", в която освен общия процес беше описано и рестаурирането на един от първите български анимационни филми "Хитър Петър". Книгата е придружена с демонстрационна касета на първоначалния и завършения

резултат. Този проект бе финализиран с представянето на книгата и диска на открит колоквиум по време на фестивала Златна ракла, Пловдив, октомври 2005.

Отново трябва да се подчертае, че реставрацията е най-скъпата част от работата на филмовите архиви в целия свят. Благодарение на сътрудничеството с посолството на Франция в Р България, директорът на БНФ посети филмовия архив на Франция Боа Д'Анси близо до Париж, където г-н Борис Тодорович, директор на архива, демонстрира за БНФ цялостния процес от т.н. "болничен етап" или подготовка и профилактика на лентата, до излизането на ново, реставрирано копие. Бяха донесени пълен набор от материали, включващи и по-нататъшното съхранение на вече реставрирания материал, заедно с недокоснатия оригинален негатив.

Голяма помощ ни беше оказана и от Бундесархив, Германия, в лицето на г-н Кьоппе (един от вицепрезидентите на ФИАФ), който е изключителен специалист по реставрацията на тон негатив и тон позитив в различните формати. Г-н Кьоппе направи и демонстрация на реставрацията на тон на международния конгрес на ФИАФ през месец април т.г. в Токио. Пълните материали от презентацията се съхраняват в БНФ. Помощ ни бе оказана и от лабораторията на Унгарския филмов архив - една от най-напредналите страни в тази област.

За един цялостен проект на реставрация, в който да участват европейски средства, е необходимо и българската страна да разполага с процентно финансово участие, но за съжаление това е въпрос на бъдещи приоритети в областта на културата.

По глава ДОСТЪП:

Преди изобщо да се говори за достъп и показ, обезателно трябва да се разграничат трите стадии - реставрация, консервация и съхранение.

Мерките и принципите на достъп са определени още преди повече от 30 години в правилниците на БНФ, които се актуализират непрекъснато, съобразно развиващото се законодателство.

Всеки специалист, изследовател или автор би могъл да получи и получава подробна информация и материали, като му се предоставят копия на оригиналите. При желание да се ползва оригинала или изходните материали, се заплаща по тарифи, за техническата услуга или консумативите.

За хората със специфични потребности и специфични възможности има указание от началото на 2007 г. да се осигури достъп до сградата на Филмотеката и кино Одеон, но за съжаление средства за това в тазгодишния бюджет на Министерство на културата не бяха предвидени. Въпреки това се надяваме, че Министерство на труда и социалната политика би могло да подпомогне БНФ от своите целеви фондове.

По глава ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ И МЕДИЙНА ГРАМОТНОСТ:

В НАТФИЗ, НБУ и други висши учебни заведения все още няма профил "Филмова архивистика", който би могъл да подготвя бъдещи кадри в областта на филмовия архивизъм. Такава специалност има единствено в СУ "Св. Климент Охридски" и Библиотечарския институт, откъдето спорадично се изпращат млади хора за стаж в БНФ. Що се отнася до професионалното обучение и квалификация на кадрите в самата филмотека, то се извършва на място.

Стъпките за поощряване на използването на филмовото наследство са концентрирани най-вече в телевизионния показ, за който се спомена по-горе. Като пример може да се посочи програмата по популяризирането на филмовата музика, за която бе създадено предаването "Кино по ноти" по БНТ, и съвместно със секция

композитори към СБФД се подпомогна издаването на диск с популярна филмова музика от водещи български композитори.

Идеята на БНФ да се правят и редовни покази от прочутите български анимационни филми се осъществява с регулярно програмиране в кино Одеон.

По същия начин не само за анимацията, а и за останалото наследство, имаме договори с Фестивалния и културен център във Варна, културни институти в Русе и Пловдив, и много други градове.

По конкретна квалификационна европейска програма БНФ досега не е участвала, но нейни представители редовно участват на международни събития, свързани с обмяната на опит в областта на консервацията, съхранението, достъпа до филмовото наследство.

Общуването между продуценти, дистрибутори, излъчващи компании и други е по-скоро в приоритета и правомощията на ИА НФИЦ, която се явява и носител на продуцентските права след 1957 г.

По глава ДЕПОЗИРАНЕ:

Системата за депозиране е описана подробно в Закона за задължително депозиране на екземпляра от печатни и други произведения, но трябва да признаем, че тя не се спазва както вече споменахме. Ако нужните споразумения не се постигнат, би трябвало да се прибегне до крайната мярка – административна отговорност чрез съда. Многократно БНФ е предлагала в договорите на продуценти и разпространители да фигурира задължителен член, който да гласи, че филмът може да има екранен или телевизионен показ, едва след като копие от него бъде предадено на БНФ. Така този въпрос е решен категорично от Народната библиотека, която издава международен стандартен номер ISDN или ISSN едва след депозирането на 12 екземпляра от съответния тираж.

Въпросът с произведенията на филмовото изкуство – са ли те национално и световно аудиовизуално наследство – се надяваме, че ще бъде решен от новия закон за опазване на културното наследство.

Материалите с движещи се образи, които не са произведение на филмовото изкуство, но са част от паметта на нацията (частни колекции, семейни архиви, или открити случайно и по друг път филмови материали) се завеждат стриктно в БНФ. Пример за това са заведените архивни единици от бившата Бояна филм ЕАД, анимационната студия София, Студията към София прес – Интерфилм, филмовия архив на Техническият музей, филмовия архив на Светия синод, част от филмовия архив на МВР, част от филмовия архив на Министерство на отбраната, част от притежаваните копия от Студия Време и Аудиовидео Орфей. Изброените заведени при нас материали са огромно количество, телърва предстои тяхното класифициране и подреждане, което до този момент се извършва единствено със средства на БНФ добити не чрез субсидия, а чрез собствена дейност.

По глава СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ:

БНФ е функция на политиката на Министерство на културата на Р България. Подаваните от нас програми или искания се разглеждат компетентно от висшестоящия орган и решенията се изпълняват според неговите указания. Всички съгласуваности се решават на други нива, но техният първоначален идеен проект произлиза от състава на БНФ и привлечаните извънплатни специалисти по всеки отделен проблем.

Например, за да се издаде DVD със субтитри на повече европейски езици при спазване на авторските права, трябва да се ползва специален софтуер, който да бъде заведен единствено и целъво на името на БНФ. За тази цел естествено, трябва

FROM : International cultural policy FAX NO. : +359 2 9807401

NOV. 28 2007 12:21PM P2

разрепителни режими и най-вече средства. Така че отново се олира до приоритетно поставените задачи от различните висшестоящи ведомства.

За да се състави европейска филмография е необходимо прякото указание и финансиране от страна на държавата. Засега БНФ има възможност със собствени средства да издава двуезичния алманах "Кино и време" както и да продължи томовете Филмография на българския игрален филм.

Изработването на единен стандарт е в компетентияте на техническата комисия на ФИАФ, в която БНФ прежсьсна своето участие преди 15 години поради финансови причини.

Изработването на каквито и да било програми, образователни, музейни или чисто популяризаторски е дългогодишна традиция във Филмотеката. БНФ е имала подобни проекти още от 1959 г., когато е приета за член на ФИАФ.

В заключение бихме могли да обобщим, че филмовият архив на България е европейски по дух и дейност още преди приемането на страната в Европейския съюз.

Надяваме се, че този кратък доклад ще бъде от полза на ангажираните институции за опазване на националното и световно аудиовизуално образно изкуство.

ДИРЕКТОР:

Пламен Масларов

